

Situační a výhledová zpráva

DRŮBEŽ A VEJCE

- * **Dál pokračuje růst produkce drůbežího masa**
- * **Spotřeba drůbežího masa v roce 2002 dosáhne asi 24,2 kg/obyvatele/rok**
- * **Produkce vajec i jejich spotřeba se pravděpodobně sníží**

2002

Prosinec

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor zemědělských komodit MZe ČR

Odpovědný odborný redaktor:

Ing. Markéta Roubalová, CSc. MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Stanislav Kozák MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Agra Europe

Český statistický úřad, Praha

Evropská komise

FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) – Organizace pro výživu a zemědělství

Generální ředitelství cel, Praha

Ministerstvo zemědělství České republiky, Praha

OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) – Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj

Sdružení drůbežářských podniků, Praha

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha

WTO (World Trade Organisation) – Světová obchodní organizace

Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na zprávu, která byla vydána v září 2002.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici na územních odborech MZe ČR, na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství České republiky.

Situační a výhledová zpráva je také k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.mze.cz>.

OBSAH

Úvod	01
Souhrn	01
Zásahy státu	2
Vývoj stavů drůbeže v České republice	6
Vývoj nabídky a poptávky na trhu drůbežího masa	7
Spotřeba masa na obyvatele	7
Zpracovatelský průmysl	8
Zásoby drůbeže	12
Cenový vývoj	14
Vejce	16
Cenový vývoj vajec	16
Zahraniční obchod	18
Zahraniční trhy	22
Tabulková příloha	27

ÚVOD

Tato zpráva hodnotí stav chovu drůbeže a trhu s drůbežím masem a vejci podle údajů dostupných k měsíci říjnu 2002.

V roce 2002 se očekává pokračování růstu produkce drůbežího masa, i když pomalejším tempem, než tomu bylo v minulých letech. Obdobně jako výroba bude růst i spotřeba drůbežího masa.

Výroba vajec se v roce 2002 sníží a mírně se sníží i jejich spotřeba.

SOUHRN

Podle soupisu hospodářských zvířat k 1. 3. 2002 meziročně stouply stavy drůbeže celkem o 3,7 %. Naproti tomu poklesly stavy slepic o 2,4 % vlivem snižující se ceny vajec. Od roku 2002 ČSÚ publikuje výsledky bez dohadů počtu zvířat za tzv. podlimitní jednotky („hobby aktivity“ obyvatelstva).

V roce 2001 se zvýšila produkce drůbežího masa proti roku 2000 o 6,3 %. V roce 2002 se předpokládá nárůst produkce drůbežího masa proti loňskému roku o 4,0 % vlivem pokračující mírně rostoucí poptávky.

Spotřeba drůbežího masa v roce 2001 dosáhla 23,1 kg/obyv./rok a převýšila tak průměrnou úroveň spotřeby EU. V roce 2002 se očekává nárůst spotřeby na 24,2 kg/obyv./rok.

V roce 2001 se proti roku 2000 zvýšil nákup drůbeže celkem o 4,6 %. Nejvíce se zvýšil nákup kuřat a krůt. Nákup hus a kachen se snížil, ale to nemá vliv na celkovou výši nákupu, protože husy a kachny to ovlivní jen minimálně. V roce 2002 podle výsledků do konce měsíce října pokračuje zvyšování nákupu drůbeže celkem o 6,9 %. Na tuto skutečnost neměl vliv ani vysoký dovoz drůbežího masa v tomto období. Důvodem je zvyšující se poptávka spotřebitelů drůbežího masa na úkor poptávky po ostatních druzích mas.

V roce 2001 klesají prodeje celé drůbeže a naopak se zvyšují prodeje drůbežích výrobků mimo konzerv. Od začátku roku 2002 se zvyšují prodeje proti roku 2001 nejenom u výrobků vyšší finalizace, ale i u celé drůbeže a to o 13,9 %. Výrazně v tomto roce vzrostl i prodej konzerv.

Zásoby se v roce 2002 proti roku 2001 vlivem dostatečné nabídky a velkých dovozů zvyšovaly až do konce srpna. V září tohoto roku se začaly stavy zásob snižovat, ale jsou stále ještě na vysoké úrovni.

V roce 2001 se ceny zemědělských výrobců oživily a stouply u kuřat o 18,3 % a krůt o 6,0 %. V roce 2002 ceny opět klesají ve srovnání se stejnými měsíci roku 2001 do konce měsíce září a od října se začínají pomalu stoupat. Pokles cen je způsoben dostatečnou nabídkou a zvýšenými dovozy. Do konce roku očekáváme mírné zvyšování cen. Současná cena se pohybuje na hranici rentability. Ceny průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny od začátku roku klesají. Pokles spotřebitelských cen způsobuje snaha prodejců o co největší odbyt na tuzemském trhu a tím by mělo dojít ke snížení vysokého stavu zásob.

Zahraniční obchod v roce 2001 s drůbežím masem se proti roku 2000 snížil o 3,7 % (dovoz), naopak se výrazně zvýšil vývoz o 24,9 %.

V roce 2002 do konce července je vývoj zahraničního obchodu s drůbežím masem odlišný. Dovozy v tomto období byly výrazně vyšší, než v roce 2001, a proto se od 11. července přijalo Nařízení vlády č. 332/2002 na dodatečné clo na kuřecí maso. Tím se vysoké dovozy zastavily, ale až v měsíci srpnu.

Ve výrobě vajec nastala proti roku 2001 změna. Zatím se předpokládá snížení výroby vajec o 1,3 % a snížení spotřeby o 2,7 %.

Saldo zahraničního obchodu s vejci v roce 2001 bylo kladné. Vejce se dovážely za 1,44 Kč/kus, průměrná tuzemská cena zemědělských výrobců v tomto roce byly 1,92 Kč/kus.

Dovoz vajec byl v roce 2002 nejvyšší v měsíci březnu, kdy byly zaznamenány zvýšené dovozy vajec z Litvy za nízké ceny (1,09 Kč/kus – CZV tuzemských výrobců v březnu 2002 byla 1,80 Kč/kus). V dalším období tohoto roku se dovozy vajec ustálily a ve třetím čtvrtletí dovozy klesají. Vývoz této komodity přesahuje výrazně dovoz.

Světová produkce drůbežího masa neustále roste, zatímco se v EU očekává v roce 2002 mírný pokles produkce.

ZÁSAHY STÁTU

1. Celní opatření.

2. Legislativa k agrárnímu trhu vztahující se k sektoru drůbež a vejce.

1. Celní opatření

Celní sazebník pro rok 2002 zachycuje stav celních sazeb, který vyplývá z mezinárodních dohod a ze závazků WTO.

Definice základních pojmů

Všeobecná celní sazba – se uplatňuje v případech, kdy dovozce neprokáže zemi původu zboží, nebo jestliže dovážené zboží pochází ze země, která ČR neposkytuje doložku nejvyšších výhod (Antarktida, Bhútán, Bouvetův ostrov, Heardův ostrov, Komory, Nauru, Samoa, Vanuatu a Západní Sahara).

Smluvní celní sazba – se uplatňuje v případech, kdy dovážené zboží pochází ze země, které ČR poskytuje doložku nejvyšších výhod (jde o ostatní země, pro které neplatí všeobecná celní sazba). Smluvní celní sazby vycházejí z výsledků Uruguajského kola mnohostranných obchodních jednání GATT. Není možno je zvyšovat.

Smluvní celní sazba v rámci kvóty – je nižší než výše uvedené celní sazby a uplatňuje se stejně jako předchozí do okamžiku vyčerpání dohodnutého množství zboží, které je celní kvótou určeno. Tyto celní sazby se použijí automaticky, není potřeba o ně žádat.

Bez cla – nebo kvóta bez cla – to znamená, že buď na veškeré množství či na kvótou určené množství se clo nevyměřuje.

Preferenční celní sazba – (nižší % cla než je smluvní celní sazba) – clo se vyměří z celní hodnoty s uvedenou nižší celní sazbou a v případě, že je ještě stanovená kvóta, tak po vyčerpání kvóty se použije smluvní celní sazba.

Dovozní celní sazby ČR v roce 2002

Kód položky	Název	Všeobec. %	Smluvní %	Preferenční %	
0105 11 11, 19	Drůbež do hmotnosti do 185 g	12,0	2,0	-	-
0105 12 00	Krocani a krůty o hmotnosti do 1805 g	12,0	6,0	-	-
0105 19 20, 90	Husy, kachny a perličky	12,0	6,0	-	-
0105 92 00 a 93 00	Kohouti a slepice do a přes 2000 g	12,0	10,2	Maď., Pol., Rum., Slovin., Bulharsko	10,0
0105 99 10 a 99 20	Kachny do a přes 2000 g	12,0	10,0	-	-
0105 99 30	Krůty a krocani přes 2000 g	12,0	10,0	-	-
0207 11, 12, 13 (ne 91) 0207 14 (ne 91, 99)	Maso z kohoutů a slepic včetně kuřat	54,1	43,0	Maď., Pol., Rum., Slovin., Bulharsko	28,0
0207 13 91 0207 14 91	Játra	12,0 15,0	9,0 12,0	- Maď., Pol., Rum., Slovin., Bulharsko	- 10,0
0207 24, 25, 26 (ne 91) 0207 27 (ne 91, 99)	Maso z krocanů a krůt	18,0	15,0	-	-
0207 26 91 0207 27 91 0207 27 99	Játra	12,0 15,0 7,0	9,0 12,0 3,0	Pol., Rum., Slovin., Bulharsko	10,0
0207 35 91	Játra, jiná než tučná	12,0	9,0	-	-
0207 32, 33, 35 (ne 91) 36 (ne 81, 85, 89)	Maso z kachen a hus nebo perliček	18,0	15,0	-	-
0207 34	Játra z hus a kachen	15,0	12,0	Polsko Bulharsko	10,0 9,0
0207 35 91	Játra	12,0	9,0	-	-
0207 36 81, 85, 89	(81) Játra z hus, (85) kachen, (89) ost.	15,0	12,0	Maď., Pol., Rum., Slovin., Bulharsko	10,0
0207 36 90	Ostatní	18,0	15,0	Bulharsko	9,0

Celní smluvní kvóty a sazby při dovozu

Položka celního sazebníku	Název	Množství kvóty	Celní sazba v rámci kvóty
0207 11, 12, 13, 14 mimo 0207 13 91, 14 91	Maso z kohoutů a slepic včetně kuřat	3 471 t	24,0 %

Tato kvóta byla vyčerpána k 2. 1. 2002

Oboustranné celní preferenční kvóty a celní sazby

Položka celního sazebníku	Země	Název	Množství kvóty (t)	Celní sazba v rámci kvóty (%)
0207 11, 13,	Slovinsko	Maso z kohoutů a slepic vč. kuřat	50	28,0
0105 12	Izrael	Maso z krocanů a krůt do 185 g	1,2	Bez
0207 33 - 36	Bulharsko	Maso z kachen a hus	100	9,0
0207 27	Maďarsko	Maso z krocanů a krůt	1 000	Bez
0207 32 - 33	Maďarsko	Maso z kachen a hus nebo perliček	1 500	Bez

Poznámka: kvóta maďarsko na krocany vyčerpána k 26. 3. 2002, kvóta na kachny byla vyčerpána k 25. 11. 2002

Dovozní celní sazby ČR k 1. 1. 2002

Kód položky	Název	Všeobecné %	Smluvní %	Preferenční %
0 407 00 11,19	Ptačí vejce na násadu	8,5	2,8	Slovensko, Bulharsko, EU (bez)
0 407 00 30,90	Ptačí vejce ostatní	20,0	17,0	EU (0407 90) – bez cla
0 408	Ptačí vejce bez skořápek, žloutky, čerstvé, sušené, vařené ve vodě nebo v páře	20,0	17,0	EU – 14,5 (0408 11 20, 80, 91 20,80)

Pramen: Celní sazebník, Dohody

Vzájemné preferenční celní sazby a výše kvót s EU v rámci tzv. dvounulové varianty

Položka CS	Název	Pref. celní sazba	Celní kvóta 1. 7. do 31. 12. 2002 (tuny)	Plnění k 28. 11. 2002 (%)
0407 00 11	Násadová vejce krůtí a husí	Bez cla	Bez kvóty	X
0407 00 90	Ptačí vejce ostatní	Bez cla	Bez kvóty	X
0207	Drůbeží maso	Bez cla	2 600 (z EU)	k 22.11. uzavřena
0207	Drůbeží maso	Bez cla	4 500 (do EU)	X
1602	Uzenky, salámy z drůb. masa	Bez cla	650 (oboustr.)	64,8 %

Poznámka: Dovozní kvóta 0207 do 30. 3. 2002 byla vyčerpána k 11. 4. 2002 a na 1602 k 22. 1. 2002.

2. Legislativa k agrárnímu trhu vztahující se k sektoru drůbež a vejce

K zákonu č. 110/1997 Sb. byla vydána vyhláška č. 326/2001 Sb., (kterou se ruší vyhláška č. 327/1997 Sb. a vyhláška č. 89/2000 Sb.), kterou se provádí § 18 písm. a), d), g), h), i) a j) uvedeného zákona o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich. Tato vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. října 2001. Vyhláška pojednává o požadavcích na jakost. Označování skladování přepravu a prodej výše uvedených výrobků.

Zákon 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon) upravuje podmínky pro šlechtitele a chovatele plemenné drůbeže ve znění pozdějších předpisů.

V návaznosti na tento zákon byla vydána vyhláška č. 357/2001 Sb., o označování a evidenci koní, prasat, běžců a zvěře ve farmovém chovu a o evidenci drůbeže, plemenných ryb a včel. Drůbeže se týká oddíl 6 – Evidence drůbeže. Vyhláška se týká všech chovatelů drůbeže s více jak 100 ks jednoho druhu drůbeže na jednom hospodářství a provozovatelů lůhni s kapacitou lůhne větší než 1000 ks. Jejich základní povinnosti vymezuje § 23 zákona.

Celou činnost související s ústřední evidencí drůbeže lze rozdělit do 4 základních oblastí a to:

1. zaregistrování chovatelů a provozovatelů lůhni,
2. vedení předepsaných údajů na hospodářství či lůhni,
3. předávání údajů osobě pověřené vedením ústřední evidence,
4. vlastní systém ústřední evidence drůbeže.

Registrace chovatelů a provozovatelů lůhní

Povinnost registrace všech chovatelů s více jak 100 ks drůbeže jednoho druhu v jednom hospodářství je zakotvena v § 17 vyhlášky. Chovatelé se přihlásí do 7 dnů ode dne, kdy se stali chovateli u příslušné osoby, pověřené vedením ústřední evidence. Touto osobou je pro všechny v zákoně vyjmenovaná zvířata Českomoravská společnost chovatelů, a. s., U topíren, Praha, která ústřední evidenci drůbeže zabezpečuje prostřednictvím státního podniku Mezinárodní testování drůbeže Ústrašice, 391 11 Planá nad Lužnicí, tel: 0361/891175, fax: 0361/891176 (dále jen MTD Ústrašice). Přihlášení provede chovatel zasláním vyplněného registračního listku, kde se uvádí základní identifikační údaje chovatele, údaje o kontaktní osobě a adresy všech hospodářství chovatele s druhem chované drůbeže. (Pod pojmem hospodářství se rozumí provozní jednotka jednoho chovatele s nejméně jednou stájí s jednou nebo více kategoriemi drůbeže nacházející se v obvodu jedné obce). Obdobně provede registraci i provozovatel lůhně s kapacitou nad 1000 ks násadových vajec. Registrační listky obdrží chovatel či provozovatel lůhně na vyžádání u MTD Ústrašice. Po kontrole dat v centrální evidenci hospodářství jsou chovateli přidělena čísla jednotlivých hospodářství. Stejným způsobem chovatel oznámí i ukončení své činnosti.

Dne 1. června 2002 nabyla v platnost vyhláška Ministerstva zemědělství č.191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství. Drůbeže se především týká § 181) Projektová dokumentace staveb, která byla zpracována a podána stavebnímu úřadu ke stavebnímu řízení podle dosavadních předpisů, se použije i po nabytí účinnosti této vyhlášky s výjimkou neobohacených klecových systémů, jimiž nesmí být stavby pro drůbež od 1. ledna 2003 vybavovány.

Stavby pro drůbež nesmí být od 1. ledna 2012 neobohacenými klecovými systémy vybaveny.

Dne 11. července vstoupilo v platnost Nařízení vlády č. 332/2002 Sb., kterým se stanoví dodatečné clo na dovoz některých zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2002. U komodity drůbež se toto nařízení vztahuje pouze na položky celního sazebníku, které se týkají kuřecího masa.

Účinnost od 11. 10. 2002 nabylo platnost Nařízení vlády č. 440/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a zásady poskytování subvence pro vývoz drůbežího masa vyrobeného z jatečných kuřat a z jatečných krůt.

Dne 5. února 2002 byl v ČR přijat zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, který nabude účinnosti dne 1. ledna 2003 (účel zákona je podrobněji uveden v příloze).

VÝVOJ STAVŮ DRŮBEŽE V ČESKÉ REPUBLICE

Podle soupisu hospodářských zvířat k 1. 3. 2001 se stavy drůbeže celkem, proti stejnému období roku 2000, zvýšily o 4,1 %. Největší nárůst byl u kuřat a to o 7,5 %. Naproti tomu stavy slepic poklesly o 0,5 %.

Podle výsledků živočišné výroby ke konci roku 2001 proti stejnému období roku 2000 stavy drůbeže celkem stagnovaly a stavy slepic se zvýšily o 2,3 %. Nesrovnatelné údaje těchto výkazů ČSÚ jsou způsobeny odlišnou metodou statistického sledování a různým časovým horizontem.

Vývoj stavů jednotlivých kategorií drůbeže v ČR k 1. 3. daného roku (v tis. ks)

Skupiny	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Kuřata na chov	4 880	4 754	4 703	3 980	3 913	4 060	4 516	3 847	4 080
Kuřata na výkrm	8 501	6 429	8 479	10 335	10 447	11 256	12 349	13 658	14 687
Slepice	13 358	12 556	12 029	12 030	11 833	12 280	11 902	11 739	11 677
Kohouti a kapouni	392	300	293	272	264	275	275	294	298
Krůty	409	343	27	692	640	638	614	669	723
Husy	194	177	177	158	151	153	145	132	127
Kachny	457	415	463	409	292	373	423	446	451
Drůbež celkem	28 219	24 947	26 689	27 875	27 573	29 035	30 222	30 785	32 043

Pramen: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat k 1. 3. kalendářního roku

Vývoj stavů jednotlivých kategorií drůbeže v ČR k 1. 3. 2002 (v tis. ks)

Rok	Kuřata na chov	Kuřata na výkrm	Slepice	Kohouti a kapouni	Husy	Kachny	Krůty	Drůbež celkem
2002	5 194	16 564	6 838	158	28	279	887	29 947
2001	4 993	15 594	6 999	160	29	289	799	28 865

Pramen: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat

Soupis hospodářských zvířat v roce 2002 zaznamenal změny, které nejsou srovnatelné s předchozí časovou řadou. Publikované výsledky za Českou republiku jsou bez doodhadů počtu zvířat za podlimitní jednotky („hobby aktivity“ obyvatelstva). Pro srovnání uvádíme takto změněnou časovou řadu i za rok 2001.

VÝVOJ NABÍDKY A POPTÁVKY NA TRHU

V roce 2001 se zvýšila produkce drůbežího masa proti roku 2000 o 6,3 % vlivem zvýšené poptávky a vyšším vývozem drůbežího masa i přes růst cen. Celková domácí poptávka je také ovlivněna výší vývozu, který neustále roste.

Spotřeba drůbežího masa se v roce 2001 zvýšila na 23,1 kg/obyvatele/rok a dostala se tak nad celkovou úroveň spotřeby EU.

Rozdíl mezi nabídkou a poptávkou je tradičně doplňován dovozem.

Dosavadní vývoj podle dostupných údajů za deset měsíců letošního roku ukazuje, že se pravděpodobně zvýší produkce drůbežího masa proti roku 2001 o 4 % vlivem pokračující mírně rostoucí poptávky. Růst poptávky iniciovalo hlavně snižování ceny. Tím se drůbeží maso stává nejlevnějším masem na tuzemském trhu. Spotřeba drůbežího masa v roce 2002 by se měla pohybovat na úrovni 24,2 kg/obyvatele/rok. Procento zvýšení ročního dovozu i vývozu proti roku 2001 by mělo být vyrovnané.

Bilance výroby a spotřeby drůbežího masa (tis. t ž. hm.)

Ukazatel	Rok					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Počáteční zásoba	7,0	5,0	8,0	15,0	14,0	14,4
Produkce	190,0	-241,0	273,0	294,0	312,5	325,0
Dovoz	22,6	16,1	18,8	21,6	20,4	24,0
Domácí spotřeba	206,5	246,0	278,5	307,0	320,0	335,0
Vývoz	8,1	8,1	6,3	9,6	12,5	14,0
Konečná zásoba	5,0	8,0	15,0	14,0	14,4	14,4
Podíl dovoz/spotřeba (%)	10,9	6,5	6,8	7,0	6,4	7,2

Pramen: ČSÚ – Výsledky živočišné výroby, Celní statistika, VÚZE a MZE ČR, rezortní statistika

Poznámka: * Odhad Mze– údaje včetně samozásobení

Spotřeba masa na obyvatele

Spotřeba nejdůležitějších druhů masa na obyvatele a rok (kg)

	1975	1980	1985	1990	1995	1998	1999	2000
Maso celkem	86,6	90,3	89,3	96,5	82,0	82,1	83,0	79,4
Z toho:								
Hovězí	28,7	29,2	29,5	28,0	18,5	14,3	13,8	12,3
Telecí	1,3	0,8	0,8	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
Vepřové	42,3	44,9	43,9	50,0	46,2	45,7	44,7	40,9
Skopové, kozí, koňské						0,3	0,3	0,3
Drůbež	9,6	11,6	10,6	13,6	13,0	17,9	20,5	22,3
Zvěřina						0,3	0,4	0,4
Králíci						3,3	3,1	3,0
Ryby	6,6	5,8	5,6	5,4	4,9	5,3	5,2	5,4

Pramen: ČSÚ ročenky, spotřeba potravin

Poznámka: Ryby nejsou započteny v údaji maso celkem. Nevyplněné údaje ČSÚ neuvedl.

Odhadovaná spotřeba drůbežího masa v roce 2001 je 23,1 kg/obyvatele/rok a v roce 2002 se očekává spotřeba na úrovni 24,2 kg.

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL

V roce 2001 se proti roku 2000 zvýšil nákup drůbeže celkem o 4,6 %. Nákup kuřat se zvýšil o 9118 tun a krůt o 2325 tun. U hus a kachen se nákup snížil, ale to nemá větší vliv na celkovou výši nákupu, protože husy a kachny ovlivní úroveň nákupu minimálně.

Za první pololetí roku 2002 došlo proti stejnému období roku 2001 ke zvýšení nákupu drůbeže celkem o 10,8 %. Na zvýšení nákupu v tomto období neměl vliv ani výrazně vyšší dovoz drůbežního masa v prvním pololetí roku 2002 (pro srovnání činil nárůst nákupu v roce 2001 proti roku 2000 v prvním pololetí pouze 3,4 %). Důvodem je zvyšující se poptávka spotřebitelů drůbežního masa na úkor poptávky ostatních druhů mas. Hlavní podíl na této skutečnosti má jako tradičně vyšší nákup kuřat a krůt a naopak se opět snížil nákup hus a kachen.

V roce 2002 podle dostupných informací k říjnu tohoto roku byl nákup drůbeže celkem proti stejnému období minulého roku vyšší o 6,9 %. Největší podíl na zvýšení nákupu za tři čtvrtletí tohoto roku tvořil nákup kuřat (o 11,5 %) a dále nákup krůt (o 2,0 %). Nákup kachen se také mírně zvýšil a naopak nákup hus trvale klesá. Na celkovém nákupu drůbeže nemá velký vliv nákup kachen a hus, protože se jedná jen o malé objemy.

Vývoj nákupu drůbeže celkem

(v tunách ž. hm.)

Období	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	12 794	9 421	14 329	13 140	14 683	16 927	19 373	21 628	24 117	26 831
Únor	10 011	9 008	12 656	11 934	12 037	14 966	19 690	20 783	19 473	21 583
Březen	11 453	9 386	12 417	11 523	11 975	17 176	21 594	22 058	21 194	24 719
1. Q	34 258	27 815	39 399	36 597	38 695	49 069	60 657	64 469	64 784	73 133
Duben	11 278	9 168	12 560	13 185	14 895	17 737	20 320	20 164	21 448	24 740
Květen	10 413	11 174	15 274	13 997	13 512	17 163	20 415	22 807	23 198	26 267
Červen	11 041	12 884	15 264	12 325	13 856	18 612	21 962	22 634	23 164	24 181
2. Q	32 732	33 470	43 098	39 507	42 263	53 512	62 697	65 605	67 810	75 188
Červenec	8 319	9 865	10 794	12 909	14 671	18 586	19 540	20 288	21 911	26 524
Srpen	9 252	11 473	14 944	12 552	12 610	17 870	20 746	22 837	25 216	25 679
Září	9 572	11 391	13 552	13 124	14 737	20 006	20 084	21 972	22 209	27 281
3. Q	27 143	32 729	39 290	38 585	42 018	56 462	60 370	65 097	69 336	76 484
Říjen	9 353	16 645	14 162	15 515	14 860	19 250	19 937	24 845	27 650	27 211
Listopad	10 928	13 875	13 613	13 303	12 980	19 670	22 457	23 233	25 082	
Prosinec	10 032	12 075	10 888	11 170	13 327	20 913	21 795	21 705	22 366	
4. Q	30 313	37 592	38 663	39 988	41 167	59 833	64 189	69 783	75 098	
Rok celkem	124 446	131 606	160 450	154 677	164 143	218 876	247 952	264 954	277 028	

Pramen: SDP Praha a od r. 1998 rezortní statistika MZe ČR

Vývoj nákupu kuřat

(v tunách ž. hm.)

Období	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
1. čtvrtletí	28 076	24 045	33 771	31 316	33 857	42 384	51 878	57 438	56 041	63 801
2. čtvrtletí	23 114	25 366	34 057	32 613	34 424	44 518	52 571	55 987	58 243	63 677
3. čtvrtletí	20 934	27 255	32 104	34 371	35 466	47 948	51 328	56 446	59 850	66 694
4. čtvrtletí	26 183	34 056	32 922	36 097	35 869	51 884	55 809	60 726	65 581	24 216*
Rok celkem	98 307	110 722	132 854	134 397	139 615	186 734	211 589	230 597	239 715	

Pramen: SDP Praha a od roku 1998 rezortní statistika MZe ČR

Poznámka: * pouze měsíc říjen

Nákup hus, kachen a krůt pro zpracovatelský průmysl

(v tunách ž. hm.)

Rok	Leden – březen			Duben – červen			Červenec – září			Říjen – prosinec			Kalendářní rok celkem		
	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty
1993	1	106	1 563	191	3 238	1 072	325	2 644	1 551	302	486	1 934	846	6 494	6 120
1994	7	303	649	26	1 639	2 079	355	1 858	1 394	251	689	1 033	639	4 489	5 155
1995	0	124	2 044	6	2 596	2 353	255	2 470	2 707	229	923	2 716	490	6 113	9 820
1996	29	352	2 774	0	1 208	2 301	87	847	1 451	213	320	1 990	329	2 799	8 516
1997	0	89	2 213	39	1 799	2 581	218	1 764	2 721	74	568	3 007	331	4 220	10 522
1998	38	302	3 571	90	1 383	3 834	193	1 642	4 181	88	834	4 610	409	4 161	16 196
1999	33	638	4 377	86	1 328	5 223	323	1 402	5 039	146	867	5 714	588	4 235	20 353
2000	21	670	5 015	125	1 274	5 739	255	1 764	5 449	138	1 230	6 444	539	4 938	22 647
2001	25	865	5 867	114	1 187	5 748	108	1 458	6 416	24	1 073	6 941	271	4 583	24 972
2002	13	709	6 168	70	1 687	6 008	88	1 629	6 219	*18	*491	*1 886			

Pramen: SDP Praha a od roku 1998 rezortní statistika MZe ČR

Poznámka: * pouze měsíc říjen

Vývoj prodeje drůbeže a drůbežích výrobků

V roce 2001 klesl proti předchozímu roku prodej celé drůbeže o 1,4 % a prodej celých kuřat o 3 %. Prodej ostatních kategorií drůbeže se zvýšil (kachny o 14,4 % a krůty o 34,7 %). Vysoký nárůst prodejů těchto kategorií drůbeže neovlivnil pokles prodeje celé drůbeže, protože se jedná o malé podíly.

Naopak došlo vlivem neustále se zvyšující poptávky po výrobcích vyšší finalizace ke značnému nárůstu prodejů drůbežích výrobků mimo konzerv. Výrazný nárůst prodejů zaznamenala dělená drůbež (o 11,2 %), drůbeží polotovary (o 5,6 %) a masné výrobky (o 5,4 %).

Tento trend pokračoval i ve třech čtvrtletích roku 2002, kdy však došlo k nárůstu prodejů celé drůbeže (o 13,9 %) u prodejů kuřat dokonce o 16,9 %, tak u dělené drůbeže, ale proti stejnému období roku 2001 vzrostl výrazně prodej konzerv.

Do konce roku očekáváme pokračování růstového trendu prodejů vlivem vánočních svátků.

Prodej celé drůbeže

(tuny)

Rok	Leden – březen		Duben – červen		Červenec – září		Říjen – prosinec		Kalendářní rok celkem	
	drůbež celkem	z toho kuřata	drůbež celkem	z toho kuřata	Drůbež celkem	z toho kuřata	drůbež celkem	z toho kuřata	drůbež celkem	z toho kuřata
1993	12 258	9 812	14 243	11 731	13 700	11 334	16 207	11 087	56 408	43 964
1994	13 588	11 517	15 401	13 106	15 227	13 326	17 087	12 976	61 303	50 852
1995	15 654	14 004	19 812	17 879	19 205	17 242	19 167	15 066	73 838	64 191
1996	19 121	17 131	19 211	16 991	17 342	14 746	18 825	15 068	74 499	63 936
1997	15 967	14 086	16 350	14 378	15 043	12 950	16 536	13 266	63 896	54 680
1998	16 042	13 908	19 254	16 506	19 372	16 971	23 061	19 232	77 729	66 617
1999	25 084	22 734	16 895	14 837	24 003	21 682	25 543	20 923	91 528	79 297
2000	23 873	21 753	23 447	21 268	21 073	19 255	23 976	20 726	92 369	83 002
2001	21 593	19 099	22 220	19 811	21 709	19 293	25 641	22 388	91 163	80 591
2002	25 291	23 354	23 008	21 014	26 341	23 697	*8 791	*7 770		

Pramen: SDP Praha a od roku 1998 rezortní statistika MZe ČR

Poznámka: * pouze měsíc říjen

Prodej celých hus kachen a krůt

(tuny)

Rok	Leden – březen			Duben – červen			Červenec – září			Říjen – prosinec			Kalendářní rok celkem		
	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty	husy	kachny	krůty
1993	37	486	205	82	718	142	46	766	111	355	1 557	1 543	520	3 527	2 001
1994	40	440	120	28	632	43	45	679	39	441	1 211	976	554	2 962	1 178
1995	28	220	51	53	668	67	46	896	38	363	1 404	906	490	3 188	1 066
1996	47	493	183	19	517	43	84	778	106	213	1 166	667	363	2 954	999
1997	14	412	70	19	544	41	83	703	95	284	1 362	673	400	3 021	879
1998	56	351	166	35	710	257	79	974	179	228	1 470	950	458	3 505	1 552
1999	39	740	220	20	455	238	76	761	291	396	1 934	879	531	3 890	1 628
2000	24	570	119	51	811	183	22	803	147	318	1 754	659	415	3 938	1 144
2001	136	1 058	148	46	982	246	38	1 214	250	213	1 252	897	433	4 506	1 541
2002	10	609	229	28	832	190	68	1 313	167	*33	*478	*160			

Pramen: SDP Praha a od roku 1998 rezortní statistika MZe ČR

Poznámka: * pouze měsíc říjen

Prodej drůbežích výrobků

(tuny)

Výrobek	Leden – březen			Duben – červen			Červenec – září			Říjen – prosinec			Celkem		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Drůbež Dělená	12 406	11 488	14 410	10 947	13 912	15 608	12 014	14 243	15 211	12 299	15 451	16 014	47 711	55 094	61 243
Drůbeží Droby	1 653	2 121	2 330	1 651	1 966	2 328	1 639	2 165	2 037	1 871	2 163	2 179	6 814	8 415	8 874
Drůbeží Polotovary	1 737	2 135	2 257	1 937	2 131	2 371	2 280	2 205	2 463	2 142	2 185	2 048	8 069	8 656	9 139
Masné Výrobky	7 202	8 230	8 550	7 081	7 774	8 712	7 402	8 497	8 750	8 114	8 830	9 149	29 799	33 331	35 161
Konzervy	1 226	1 133	580	1 526	1 593	1 015	1 543	1 347	1 008	932	631	720	2 227	4 704	3 323

Pramen: Rezortní statistika MZe ČR

Prodej drůbežích výrobků v roce 2002 po měsících

(tuny)

Měsíc	1	2	3	I.Q	4	5	6	II. Q	7	8	9	III.Q	10	11	12	IV.Q
Drůbež Dělená	4 905	4 663	5 584	15 152	4 936	5 992	5 220	16 148	6 138	5 875	5 539	17 552	5 265			
Drůbeží Droby	868	805	842	2 515	790	851	704	2 345	719	661	704	2 084	746			
Drůbeží Polotovary	822	790	914	2 526	876	928	859	2 663	1 033	1 044	1 079	3 156	1 108			
Masné Výrobky	2 879	2 603	2 953	8 435	2 710	2 931	2 644	8 285	2 795	2 718	2 874	8 387	2 943			
Konzervy	378	306	315	999	266	387	475	1 128	612	535	391	1 538	268			

Pramen: Rezortní statistika MZe ČR

V závislosti na nákupu a prodeji drůbeže celkem a drůbežích výrobků, stavů zásob a výši dovozů se vyvíjely i ceny průmyslových výrobců drůbežního masa.

Ceny průmyslových výrobců v roce 2001 proti roku 2000 u kuřecích prs a stehen s kostí vzrostly (prs a 4,9 % a stehna o 12,9 %) vlivem zvýšení cen zemědělských výrobců a i vyšších cen vepřového masa. V závěru roku 2001 začaly ceny u obou drůbežích výrobků klesat a tento trend pokračuje až do října roku 2002. K poklesu cen došlo shodně od prosince 2001 do září 2002 jak u kuřecích prs, tak stehen. V měsíci říjnu se ceny kuřecích řízků trochu oživily, ale u kuřecích stehen stále mírně klesají. Důvodem byla dostatečná nabídka a vysoký dovoz drůbežního masa (především v prvním pololetí) za nižší ceny a tím zlepšení odbytu na tuzemském trhu. Do konce roku 2002 očekáváme ustálení cenových hladin těchto výrobků, případně jejich mírný nárůst.

Vývoj cen průmyslových výrobců u vybraných drůbežích výrobků

(Kč/kg)

Měsíc	Kuřecí řízky						Kuřecí stehna s kostí					
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Leden	130,10	123,50	132,74	128,47	126,95	124,13	55,40	61,50	62,89	61,33	44,68	56,42
Únor	130,50	120,40	141,50	124,57	116,20	128,08	55,50	60,60	66,40	56,25	43,55	59,35
Březen	127,50	120,60	144,98	121,26	125,94	129,19	55,90	59,70	70,89	52,11	49,05	60,21
Duben	120,10	120,00	134,98	122,29	119,84	128,69	56,60	60,60	70,18	56,58	49,55	61,20
Květen	119,60	119,30	142,67	131,07	121,20	129,83	57,80	60,90	68,28	55,02	50,93	62,37
Červen	118,90	119,00	138,46	129,73	118,17	131,21	59,90	61,30	68,20	55,30	51,22	62,22
Červenec	119,90	121,80	136,31	125,31	119,58	131,59	62,70	64,10	68,12	54,17	52,75	62,65
Srpen	119,10	122,20	135,84	123,03	131,86	130,69	63,00	65,00	67,46	51,71	58,79	62,31
Září	119,10	125,00	137,24	126,64	124,13	128,95	62,60	65,00	65,00	52,09	59,36	61,88
Říjen	120,25	128,50	133,62	127,61	121,31	128,61	62,00	65,30	65,89	51,25	59,42	60,91
Listopad	122,75	136,40	128,00	127,14	118,21	128,20	62,00	65,30	62,62	48,61	59,93	58,02
Prosinec	121,30	138,70	129,18	132,37	124,86	120,50	61,40	65,70	61,33	48,56	63,19	58,15
Prům. rok	122,43	124,62	136,29	126,65	122,35	128,38	59,57	62,91	66,44	53,58	53,54	60,47

Pramen: SDP Praha a od roku 1998 rezortní statistika MZe ČR

Vývoj cen průmyslových výrobců u vybraných drůbežích výrobků

(Kč/kg)

Měsíc	Kuřecí řízky	Kuřecí stehna s kostí
	2002	2002
Leden	115,46	54,82
Únor	113,91	52,93
Březen	107,81	51,73
Duben	105,46	50,98
Květen	101,60	49,28
Červen	96,88	48,52
Červenec	94,33	47,94
Srpen	96,01	47,56
Září	93,96	47,46
Říjen	97,79	47,23

Pramen: Rezortní statistika MZe ČR

ZÁSoby DRŮBEŽE

V roce 2001 byly zásoby drůbeže celkem na vyšší úrovni až do měsíce srpna, než tomu bylo v roce 2000, kdy byly zásoby velmi nízké. Od září 2001 do konce roku se zásoby postupně snižovaly. Na snížení zásob drůbeže celkem v posledním čtvrtletí roku 2001 měl vliv předvánoční odbyt a nižší úroveň dovozů celé drůbeže. Obdobný vývoj zásob byl i u kuřat.

V roce 2002 se zásoby drůbeže celkem i kuřat mírně zvyšují převážně vlivem zvýšených dovozů a nižšího odbytu.

Zásoby drůbežích výrobků se v závěru roku 2001 zvýšily. Nárůst zásob pokračuje i v prvních měsících roku 2002 do měsíce května, kdy při dostatečné tuzemské nabídce je zvýšený i dovoz a to převážně ve výrobcích. V červnu roku 2002 stav zásob stagnuje. Od 11. července vstoupilo v platnost Nařízení vlády o dodatečném clu, ale přesto se dovoz drůbežího masa ještě zvýšil a tím se také zvýšily zásoby. V dalším období až do měsíce října je stav zásob na ještě vyšší úrovni. Do konce roku se očekává mírné snížení zásob.

Vývoj zásob – stav ke konci období

(v tunách)

Měsíc	Drůbež celkem					Z toho: kuřata				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Leden	3 544	2 606	5 051	3 318	4 035	2 983	1 382	3 506	2 635	3 116
Únor	3 357	2 797	4 807	2 977	3 514	2 735	1 838	2 917	2 401	2 607
Březen	2 374	3 579	2 480	1 690	2 917	1 775	2 537	748	1 320	2 235
Duben	3 107	3 945	4 193	1 059	2 781	2 529	2 846	2 359	691	2 238
Květen	2 944	4 365	6 046	1 145	2 602	1 853	2 856	3 912	611	1 824
Červen	2 867	3 809	7 496	1 380	2 623	1 322	2 073	4 932	529	1 422
Červenec	3 217	4 671	6 130	1 393	2 688	1 706	2 580	3 303	422	1 435
Srpen	3 597	4 591	4 890	2 195	3 221	1 865	2 359	2 013	906	1 995
Září	3 619	5 338	3 627	3 563	3 441	2 013	3 054	1 410	2 098	2 242
Říjen	3 011	5 317	3 384	4 464	3 819	1 781	3 241	1 575	2 929	2 996
Listopad	2 410	4 819	2 329	3 979	3 021	1 189	2 782	1 459	2 610	2 491
Prosinec	1 729	5 044	2 954	3 408	2 846	1 059	3 330	2 155	2 365	2 441

Pramen: SDP Praha a od roku 1998 rezortní statistika MZe ČR

Vývoj zásob – stav ke konci období

(v tunách)

Měsíc	Drůbež celkem	Z toho: kuřata	krůty	kachny
	2002	2002	2002	2002
Leden	3 343	2 747	41	31
Únor	3 004	2 453	50	46
Březen	2 741	2 268	53	10
Duben	3 345	2 646	48	95
Květen	4 254	3 149	50	334
Červen	4 274	2 679	74	435
Červenec	4 487	2 793	70	432
Srpen	4 888	3 066	76	608
Září	4 441	2 709	62	497
Říjen	4 430	2 933	70	466

Pramen: Rezortní statistika MZe ČR

Vývoj zásob drůbežích výrobků

(v tunách)

Měsíc	Drůbež dělená					Drůbeží polotovary				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Leden	2 277	3 067	3 730	3 766	2 657	193	453	299	265	293
Únor	2 293	3 443	3 519	3 308	2 144	228	485	281	248	319
Březen	1 811	3 911	3 414	2 985	2 311	271	419	328	328	384
Duben	2 525	3 881	3 405	2 862	2 766	307	441	317	221	438
Květen	2 355	3 472	3 656	2 562	2 899	194	336	348	214	341
Červen	2 140	2 884	4 062	2 435	2 821	216	259	370	437	386
Červenec	1 927	2 793	3 974	1 895	3 294	239	265	297	182	314
Srpen	1 654	2 626	3 862	2 373	3 562	254	225	341	226	392
Září	1 680	2 494	3 340	1 700	4 084	228	322	331	295	453
Říjen	2 047	2 801	3 379	2 179	5 000	234	261	284	307	510
Listopad	2 004	3 346	3 818	2 424	5 480	301	282	278	248	592
Prosinec	1 991	3 397	4 140	2 403	5 455	290	318	331	260	761

Pramen: SDP Praha a od roku 1998 rezortní statistika MZe ČR

Vývoj zásob drůbežích výrobků

(v tunách)

Měsíc	Drůbež dělená	Drůbeží polotovary
	2002	2002
Leden	5 897	653
Únor	5 980	581
Březen	5 181	397
Duben	5 560	397
Květen	5 029	414
Červen	4 604	440
Červenec	4 324	459
Srpen	4 024	541
Září	3 602	435
Říjen	3 589	586

Pramen: Rezortní statistika MZe ČR

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců

V roce 2001 se začaly ceny zemědělských výrobců oživovat proti roku 2000 a stouply u kuřat o 18,3 %, krůt o 6,0 % a kachen o 4,0 %. Po propadu v roce 2000 se ceny zemědělských výrobců dostaly nad úroveň nákladů. Důvodem zvýšení ceny byl nárůst cen u prasat a vyšší poptávka na tuzemském trhu.

V roce 2002 od začátku roku ceny klesají až do měsíce září, ve srovnání se stejnými měsíci roku 2001. Pokles cen je způsoben dostatečnou nabídkou a vysokými dovozy v prvních měsících letošního roku. Od měsíce října se pomalu začínají ceny oživovat. Do konce roku se očekává zastavení poklesu cen i jako důsledek Nařízení vlády v měsíci červenci, kterým se stanoví dodatečné clo na dovoz některých zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2002 (u drůbežího masa se jedná pouze o kuřecí maso).

Ceny zemědělských výrobců drůbežího masa

(Kč/kg ž. hm.)

Období	Kuřata jatečná	Slepice jatečné	Krůty brojlerové	Kachny jatečné
	I. tř. jak.	-	I. tř. jak.	I. tř. jak.
Průměr roku 1993	22,88	-	-	19,22
Průměr roku 1994	24,31	-	-	24,48
Průměr roku 1995	22,22	11,83	35,06	30,46
Průměr roku 1996	23,64	6,84	34,02	30,17
Průměr roku 1997	26,93	6,95	37,68	33,70
Průměr roku 1998	27,58	8,78	38,31	34,67
Průměr roku 1999	22,34	5,21	35,03	31,47
Průměr roku 2000	21,82	3,77	33,81	29,93
Průměr roku 2001	25,82	4,52	35,84	31,13
Rok 2001				
Leden	23,52	4,04	36,29	-
Únor	24,56	3,77	34,22	-
Březen	25,36	-	32,75	-
Duben	25,96	4,00	34,93	-
Květen	26,26	4,17	36,76	31,44
Červen	26,51	5,48	37,40	32,34
Červenec	26,41	5,08	37,50	-
Srpen	26,39	4,48	36,73	30,88
Září	26,50	5,17	34,85	30,39
Říjen	26,40	-	36,76	31,06
Listopad	26,30	-	36,06	30,66
Prosinec	25,70	-	35,86	-
Rok 2002				
Leden	25,26	5,71	36,60	-
Únor	24,54	5,17	34,08	-
Březen	23,93	-	34,56	-
Duben	23,56	4,65	34,99	-
Květen	23,21	5,25	34,97	31,38
Červen	23,04	4,57	33,02	33,25
Červenec	21,90	3,66	32,08	32,45
Srpen	21,19	2,79	28,95	32,87
Září	20,43	3,75	28,00	32,59
Říjen	20,68	-	28,74	31,33

Pramen: ČSÚ

Vývoj CZV, CPV a SC jatečných kuřat I tř. j.

(Kč/kg)

Období	CZV	CPV	SC	CZV/SC v %	CZV/CPV v %
Průměr roku 1993	22,88	40,53	49,04	46,65	56,45
Průměr roku 1994	24,31	44,77	56,60	42,95	54,30
Průměr roku 1995	22,22	38,81	46,80	47,48	57,55
Průměr roku 1996	23,64	47,32	57,00	42,09	50,69
Průměr roku 1997	26,93	51,71	61,57	43,73	52,08
Průměr roku 1998	27,58	55,32	66,22	41,64	49,85
Průměr roku 1999	22,34	43,03	50,09	44,59	51,91
Průměr roku 2000	21,82	43,72	53,63	40,69	49,91
Průměr roku 2001	25,82	51,60	63,53	40,64	50,04
Rok 2001					
Leden	23,52	49,19	61,36	38,33	47,81
Únor	24,56	49,86	61,41	39,99	49,25
Březen	25,36	50,21	61,50	41,23	50,50
Duben	25,96	50,11	61,27	42,37	51,81
Květen	26,26	52,05	62,99	41,69	50,45
Červen	26,51	53,60	64,12	43,34	49,46
Červenec	26,41	53,47	66,03	39,99	49,39
Srpen	26,39	54,07	66,55	39,65	48,81
Září	26,50	53,54	66,28	39,98	49,50
Říjen	26,40	53,24	65,29	40,43	49,59
Listopad	26,30	51,26	65,03	40,44	51,31
Prosinec	25,70	48,64	60,55	42,44	52,84
Rok 2002					
Leden	25,26	47,28	59,73	42,29	53,43
Únor	24,54	45,69	57,93	42,36	53,71
Březen	23,93	43,53	55,03	43,49	54,97
Duben	23,56	43,28	53,28	44,22	53,74
Květen	23,21	43,65	52,58	44,14	53,17
Červen	23,04	39,84	50,63	45,50	57,83
Červenec	21,90	38,60	49,60	44,15	56,74
Srpen	21,19	38,78	48,87	43,36	54,64
Září	20,43	38,83	48,58	42,05	52,61
Říjen	20,68	38,41	47,74	43,32	53,84

Pramen: ČSÚ – ceny zemědělských výrobců, průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny

Ceny průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny

V roce 2001 vzrostly ceny průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny jatečných kuřat o 18 % shodně jako vzrostly ceny zemědělských výrobců. I přes zvýšení těchto cen pokračoval růst odbytu drůbežího masa.

V roce 2002 od začátku roku obě hladiny cen klesají vlivem poklesu cen zemědělských výrobců a dostatečné nabídky doplňované dovozy. I když ceny zemědělských výrobců jatečných kuřat od měsíce října stoupají, tak ceny průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny klesají jako důsledek snižování nadměrného stavu zásob. Do konce roku budou tyto dvě hladiny cen kopírovat vývoj cen především vepřového masa.

VEJCE

Bilance výroby a spotřeby vajec

(mil. ks)

Ukazatel	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Výroba	3 400	2 999	3 047	2 948	3 322,0	3 600,0	3 307,0	3 064,0
z toho: samozásobení	1 700	952	1 155	1 145	1 586,0	1 620,0	1 594,0	1 567,0
Dovoz	-	-	48	57	51,3	43,2	26,0	68,0
Vývoz	200	-	165	180	128,0	83,4	127,5	59,0
Spotřeba	3 200	2 943	3 001	2 825	3 245,3	3 559,8	3 205,5	3 073,0

Pramen: ČSÚ – Výsledky chovu skotu, prasat a drůbeže, MZe

Prognóza bilance výroby a spotřeby vajec v roce 2001 a 2002

(mil. ks)

	Výroba	z toho samoz.	Dovoz	Vývoz	Spotřeba
2001	3 190	1 658	45,8	60,6	3 174,2
2002*	3 150	1 638	40,0	100,0	3 090,0

Pramen: ČSÚ – Výsledky chovu skotu, prasat a drůbeže, odhad MZe a VÚZE

Poznámka: * Odhad

V roce 2001 se proti propadu roku 2000 ukazatele bilance vajec přiblížily na úroveň předchozích let. To znamená především vyšší výrobu vajec o 4,1 %, kladné saldo zahraničního obchodu a vyšší spotřebu o 3,3 %. Spotřeba vajec se pohybovala na úrovni 306 kusů/obyv/rok.

V roce 2002 se však předpokládá opětovné snížení výroby vajec o cca 1,3 % a zároveň snížení spotřeby o 2,7 %. Spotřeba by se měla pohybovat na úrovni 298 kusů vajec /obyv/rok.

CENOVÝ VÝVOJ VAJEC

V roce 2001 ceny zemědělských výrobců vajec proti roku 2000 klesly o 2,5 %. V tomto roce byl vývoj cen zemědělských výrobců netypický. Začátkem roku byla hladina cen zemědělských výrobců na poměrně vysoké úrovni (2,07 Kč/ks) a v dalším období postupně klesala až do měsíce září a říjen (nebyly zachovány sezónní výkyvy) a v závěru roku se zvýšila pouze minimálně.

V roce 2002 pokračovaly v poklesu ceny zemědělských výrobců vajec vlivem dostatečné tuzemské nabídky a vysokého dovozu (především v prvním čtvrtletí tohoto roku) za ceny, které se pohybovaly hluboko pod hranici rentability. Dovozní cena za jedno vejce byla za první pololetí roku 2002 1,21 Kč. Ceny zemědělských výrobců vajec klesaly až do měsíce srpna, kdy se vlivem výrazně nižších dovozů podařilo tento pokles zastavit. Od září se začaly ceny mírně oživovat, ale v říjnu stagnují. Tento trend bude pokračovat až do konce roku.

U spotřebitelských cen byla situace odlišná. Spotřebitelské ceny vajec v roce 2001 proti roku 2000 vzrostly o 0,7 %. Od začátku roku tyto ceny klesaly a v závěru roku nastala stagnace. Vývoj spotřebitelských cen v roce 2002 má odlišný charakter než v roce 2001. Spotřebitelské ceny vajec od začátku roku pořád klesají a jsou hluboko pod úrovní cen na začátku roku 2001. Do konce roku 2002 se předpokládá stagnace cen vlivem dostatečné nabídky na tuzemském trhu a relativně ustálené poptávky. Z tohoto důvodu lze předpokládat další snižování výroby vajec v ČR v roce 2003.

Ceny zemědělských výrobců vajec tříděných konzumních a násadových

(Kč/ks)

Rok		Měsíc												Průměr
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1993	Konzumní	1,47	1,49	1,62	1,31	1,36	1,28	1,24	1,34	1,30	1,50	1,51	1,84	1,44
1994	Konzumní	1,86	1,70	1,56	1,49	1,42	1,36	1,35	1,33	1,39	1,50	1,62	1,74	1,53
	Násadové	3,61	3,53	3,30	3,35	3,28	3,07	3,08	3,20	3,48	3,34	3,56	3,70	3,38
1995	Konzumní	1,66	1,61	1,49	1,39	1,30	1,20	1,15	1,19	1,22	1,30	1,43	1,49	1,37
	Násadové	3,57	3,52	3,43	3,44	3,52	3,28	-	-	3,63	3,63	3,82	3,69	3,55
1996	Konzumní	1,48	1,54	1,73	1,88	1,74	1,60	1,54	1,59	1,72	1,93	2,02	2,08	1,74
	Násadové	3,64	3,37	3,61	3,64	3,66	3,73	3,82	3,71	3,82	3,75	3,61	3,74	3,68
1997	Konzumní	2,08	2,11	2,08	2,05	1,90	1,78	1,71	1,73	1,77	1,81	1,90	2,06	1,91
	Násadové	3,83	3,74	3,82	3,77	3,95	3,96	3,79	4,08	4,20	4,32	4,30	4,30	4,01
1998	Konzumní	2,06	2,03	1,97	1,91	1,92	1,72	1,66	1,72	1,77	1,73	1,75	1,74	1,83
	Násadové	4,20	4,32	4,29	4,43	4,45	4,48	4,63	4,25	4,47	4,37	4,18	4,25	4,35
1999	Konzumní	1,72	1,58	1,50	1,41	1,36	1,31	1,28	1,31	1,37	1,49	1,66	1,86	1,49
	Násadové	-	4,10	-	-	4,20	4,20	4,43	4,24	4,43	4,50	4,10	-	4,28
2000	Konzumní	1,94	2,02	2,05	2,04	1,94	1,83	1,85	1,90	1,95	1,94	1,99	2,02	1,97
	Násadové	-	-	-	4,08	4,25	4,14	4,54	4,48	4,65	4,63	-	4,67	4,41
2001	Konzumní	2,07	2,07	2,10	2,04	1,95	1,84	1,82	1,84	1,82	1,82	1,84	1,88	1,92
	Násadové	-	-	-	-	-	-	4,86	4,96	4,82	-	-	-	4,88
2002	Konzumní	1,85	1,82	1,80	1,77	1,58	1,53	1,43	1,40	1,47	1,47			
	Násadová	-	-	-	-		4,33	3,97	4,10	4,09	4,52			

Pramen: Měsíční ceny ČSÚ

Spotřebitelské ceny tříděných vajec

(Kč/ks)

Rok	Měsíc												Průměr
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1993	2,10	2,05	1,96	1,89	1,81	1,69	1,61	1,73	1,90	2,00	2,07	2,55	1,95
1994	3,02	2,51	2,24	2,12	2,03	1,89	1,83	1,85	1,92	2,16	2,38	2,52	2,21
1995	2,52	2,36	2,22	2,04	1,90	1,76	1,66	1,62	1,67	1,81	1,93	2,04	1,96
1996	2,11	2,14	2,38	2,79	2,55	2,36	2,17	2,23	2,38	2,66	2,82	2,93	2,46
1997	2,98	3,00	2,98	2,96	2,82	2,63	2,54	2,56	2,58	2,59	2,72	2,86	2,77
1998	2,98	2,98	2,92	2,82	2,74	2,59	2,52	2,53	2,54	2,54	2,55	2,53	2,68
1999	2,52	2,43	2,28	2,15	2,09	2,00	1,98	1,96	1,98	2,08	2,31	2,56	2,20
2000	2,69	2,72	2,78	2,76	2,75	2,70	2,65	2,67	2,76	2,82	2,86	2,89	2,75
2001	2,88	2,91	2,92	2,90	2,84	2,78	2,68	2,70	2,66	2,66	2,65	2,64	2,77
2002	2,66	2,63	2,53	2,52	2,47	2,40	2,23	2,24	2,20	2,22			

Pramen: Měsíční ceny ČSÚ

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

V roce 2001 se proti roku 2000 snížil dovoz drůbežího masa o 3,7 %. Naproti tomu se výrazně zvýšil vývoz drůbežího masa o 24,9 %. Zvýšený vývoz byl hlavně z důvodu příznivých cenových relací a také možností vývozu a dovozu drůbežího masa v rámci tzv. dvounulové varianty. I před tuto skutečnost bylo množství salda zahraničního obchodu s drůbežím masem záporné.

V roce 2002 je vývoj zahraničního obchodu s drůbežím masem odlišný. Do konce července jsou výrazně vyšší dovozy drůbežího masa proti stejnému období roku 2001 (začátkem roku byla vyčerpaná smluvní celní kvóta), dále byly vyčerpané kvóty v rámci tzv. dvounulové varianty a preferenční kvóty s Maďarskem na krůty a kachny.

Dne 11. července 2002 vstoupilo v platnost Nařízení vlády, kterým se stanovilo dodatečné clo na dovoz některých zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2002. Toto Nařízení vstoupilo v platnost po dovozu 10 516 tun kuřecího masa, toto množství představuje spouštěcí úroveň na možnost zavedení dodatkového cla. Na základě tohoto nařízení se vysoké dovozy drůbežího masa zastavily až v měsíci srpnu. V září byl pokles dovozu ještě výraznější, ovšem v říjnu se opět dovoz mírně zvýšil vlivem dovozu některých výrobků na obohacení vánočního trhu.

Vývoz v roce 2002 drůbežího masa je zatím ve srovnání s rokem 2001 na vyšší úrovni, i když posílil kurz koruny, což je pro naše exportéry nevýhodné. Ceny průmyslových výrobců jak celé drůbeže, tak i dílů zatím neustále klesají, ale přesto je umístění našich výrobků z drůbežího masa na zahraničních trzích vzhledem k měnovému kurzu stále obtížnější, což vede také k neplnění kvóty tzv. dvounulové varianty při vývozu do EU.

Dne 20. června 2002 bylo zveřejněno Rozhodnutí komise č. 2002/477/EC stanovující zdravotní požadavky pro dovozy čerstvého masa a čerstvého kuřecího masa ze třetích zemí (vstoupit v platnost by mělo 8. června 2003).

Drůbeží maso včetně drobů a jater (0207 CS)

Období	Objem (t)			Miliony Kč		Průměrná cena Kč/kg	
	Dovoz	Vývoz	Saldo	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz
1993	1 598,0	8 883,0	7 285,0				
1994	4 946,9	5 203,3	256,4	260	245	52,56	47,06
1995	8 592,1	5 327,0	- 3 265,1	429	261	49,98	48,92
1996	13 548,3	4 483,0	- 9 065,3	527	276	38,88	61,49
1997	16 641,0	3 873,0	- 12 768,0	665	273	39,94	70,63
1998	11 844,0	3 012,0	- 8 832,0	621	241	52,43	80,04
1999	14 097,0	4 473,0	- 9 624,0	774	224	54,91	50,08
2000	16 273,0	7 479,0	- 8 794,0	826	555	50,79	74,15
2001	15 675,0	9 341,0	- 6 334,0	950	708	60,61	75,55
2002	17 421,0	9 651,0	- 7 770,0	975	496	55,94	51,41

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2002 leden – říjen

Jak bylo popsáno u zahraničního obchodu s drůbežím masem, hlavní množství dovozů tvoří kuřata a kuřecí díly. Proti roku 2001 výrazně stoupl dovoz kuřat a kuřecích dílů. Jedná se hlavně o vyčerpaní smluvní kvóty (3471 tun) – pouze na kuřecí maso ihned v začátku roku a také vyčerpaní kvóty v rámci dvounulové varianty převážně v kuřecím masu. Proto vstoupilo v platnost Nařízení vlády č. 332/2002 Sb. Do konce roku předpokládáme velké snížení dovozů kuřecího masa.

Na druhou stranu se do konce října roku 2002 zvýšil proti roku 2001 vývoz kuřat a kuřecích dílů. Je to snaha našich zpracovatelů uplatnit tuzemskou produkci i v zemích mimo EU.

Dovoz drůbežího masa

(tuny)

Období	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Leden	107	260	790	3 542	1 641	661	1 429	1 196
Únor	244	490	833	1 747	1 209	689	1 773	976
Březen	266	778	1 323	1 513	1 410	1 048	2 390	1 814
Duben	129	502	1 244	1 641	921	2 302	571	1 039
Květen	152	282	1 350	1 427	991	1 047	773	1 105
Červen	153	439	1 124	1 539	895	886	728	1 358
Červenec	520	533	1 192	622	404	2 219	1 071	2 198
Srpen	556	783	678	652	501	457	2 719	1 938
Září	338	917	791	763	780	675	863	1 403
Říjen	446	1 311	1 308	865	974	1 751	1 261	1 100
Listopad	854	1 365	1 780	1 015	1 099	1 138	1 558	1 106
Prosinec	1 009	915	1 135	1 312	1 017	1 223	1 130	433
Rok celkem	4 823	8 587	13 548	16 641	11 842	14 097	16 266	15 675

Pramen: Celní statistika

Dovoz drůbežího masa

– pokračování tabulky (tuny)

Období	2002
Leden	5 262
Únor	1 721
Březen	2 611
Duben	1 428
Květen	1 639
Červen	1 239
Červenec	1 334
Srpen	909
Září	560
Říjen	716

Pramen: Celní statistika

Vývoz drůbežího masa

(tuny)

Období	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Leden	350	200	345	182	266	192	337	784
Únor	302	199	441	370	197	252	595	894
Březen	543	450	455	324	390	272	762	869
Duben	364	322	512	287	227	230	593	749
Květen	416	481	560	294	283	332	638	753
Červen	416	623	512	321	419	430	623	775
Červenec	240	441	269	308	182	380	505	472
Srpen	334	457	274	362	171	513	493	635
Září	421	682	308	550	167	489	427	780
Říjen	442	497	293	332	177	433	839	888
Listopad	845	525	315	322	285	470	957	930
Prosinec	300	368	199	199	294	479	710	813
Rok celkem	4 973	5 245	4 483	3 851	3 058	4 473	7 479	9 341

Pramen: Celní statistika

Vývoz drůbežího masa

– pokračování tabulky (tuny)

Období	2002
Leden	1 212
Únor	998
Březen	1 168
Duben	578
Květen	822
Červen	707
Červenec	653
Srpen	842
Září	1 096
Říjen	1 592

Pramen: Celní statistika

Dovoz a vývoz vajec

Proti roku 2000 nastal v roce 2001 v zahraničním obchodě s vejci obrat. Saldo zahraničního obchodu bylo v tomto roce kladné. Dovoz a vývoz vaječných hmot v roce 2001 byl téměř vyrovnaný.

V roce 2002 byl zatím v prvním čtvrtletí zaznamenán zvýšený dovoz konzumních vajec a to především z Litvy za nižší ceny, než jsou v ČR (dovozní cena za pololetí byla 1,22 Kč/kus, což je hluboko pod cenou zemědělských výrobců vajec v tuzemsku). Začátkem druhého čtvrtletí se vyšší dovozy konzumních vajec ustálily a snížily se na obvyklou úroveň. Ve třetím čtvrtletí vlivem dostatečné tuzemské nabídky se dovozy vajec ještě snížily. Spolu se zvýšením dovozů se v prvním čtvrtletí roku 2002 podařilo vyvést daleko větší množství konzumních vajec než ve stejném období roku 2001. Do konce roku 2002 se očekává zachování kladného salda zahraničního obchodu.

Dovoz konzumních (0407 00 30,90) a násadových (0407 00 11,19) vajec

Rok	Druh	Leden – březen		Duben – červen		Červenec – září		Říjen – prosinec		Celkem	
		tis. ks	tuny	tis. ks	tuny	tis. ks	tuny	tis. ks	tuny	tis. ks	tuny
1994	Konzumní	6 964	439	7 671	480	9 276	535	32 643	1 977	56 554	3 431
	Násadové	871	49	578	35	1 729	106	1 276	76	4 454	266
1995	Konzumní	21 466	1 305	5 890	278	11 020	551	4 169	241	42 545	2 375
	Násadové	716	46	893	60	562	42	764	51	2 933	199
1996	Konzumní	4 560	276	2 880	168	2 053	107	19 103	1 174	28 596	1 743
	Násadové	2 087	135	4 346	271	2 904	167	2 828	168	12 165	741
1997	Konzumní	16 859	902	8 566	531	2 172	131	3 477	207	27 097	1 695
	Násadové	2 563	142	4 024	257	2 585	159	1 732	102	10 904	661
1998	Konzumní	19 683	1 333	3 843	250	16 175	1 009	2 713	174	42 645	2 776
	Násadové	1 854	125	2 834	178	2 563	157	983	61	8 333	520
1999	Konzumní	2 299	140	7 640	457	1 656	94	6 046	380	17 641	1 071
	Násadové	850	71	1 258	80	297	23	129	9	2 516	183
2000	Konzumní	16 297	1 000	16 305	992	8 798	524	12 486	772	53 886	3 288
	Násadové	484	30	440	31	516	32	1 415	87	2 855	179
2001	Konzumní	10 104	624	7 014	439	3 064	194	14 356	916	34 538	2 173
	Násadové	1 547	114	478	30	2 194	136	3 679	217	7 898	497
2002	Konzumní	-	766	-	319	-	215				
	Násadové	-	109	-	43	-	5				

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2002 leden – červen, od roku 2002 nejsou v celní statistice uváděny kusy.

Dovoz vaječných hmot (0408) – tuny

Rok	Leden – březen	Duben – červen	Červenec – září	Říjen – prosinec	Celkem
1994	379	130	188	473	1 170
1995	213	416	358	240	1 227
1996	90	135	178	385	788
1997	232	179	205	48	664
1998	130	158	29	78	394
1999	73	27	74	118	292
2000	99	299	141	142	683
2001	67	181	225	89	562
2002	111	372	224		

Pramen: Celní statistika

Vývoz konzumních (0407 00 30, 90) a násadových (0407 00 11, 19) vajec

Rok	Druh	Leden – březen		Duben – červen		Červenec – září		Říjen – prosinec		Celkem	
		tis. ks	tuny	tis. ks	tuny	tis. ks	tuny	tis. ks	tuny	tis. ks	tuny
1994	Konzumní	25 698	1 439	15 645	920	13 597	818	7 739	485	62 679	3 663
	Násadové	1 903	111	3 096	345	1 305	98	201	12	6 506	566
1995	Konzumní	26 475	1 671	8 774	591	14 209	878	25 173	1 629	74 631	4 769
	Násadové	280	21	813	48	2 414	85	2 069	119	5 576	273
1996	Konzumní	64 939	3 882	37 118	2 304	33 851	2 393	25 434	1 394	161 342	9 973
	Násadové	2 396	150	1 745	110	1 269	77	1 207	87	6 617	425
1997	Konzumní	19 636	1 226	23 175	1 944	16 780	1 042	46 627	2 582	106 216	6 794
	Násadové	1 426	87	1 054	63	1 990	115	2 454	146	6 959	411
1998	Konzumní	27 475	1 719	19 387	1 212	19 205	1 179	17 360	1 089	83 427	5 189
	Násadové	3 537	209	2 322	141	329	22	3 206	192	9 393	564
1999	Konzumní	29 957	1 939	35 055	2 158	21 711	1 347	13 180	825	99 903	6 269
	Násadové	2 809	171	7 275	435	5 437	328	4 954	310	20 457	1 244
2000	Konzumní	10 505	676	14 048	893	13 532	842	9 953	633	48 038	3 044
	Násadové	7 115	1 047	6 420	371	4 142	248	3 800	221	21 447	1 252
2001	Konzumní	6 048	385	12 277	779	13 867	844	18 162	1 138	50 354	3 146
	Násadové	5 609	321	5 520	330	4 514	251	2 651	153	18 294	1 055
2002	Konzumní	-	1 167	-	1 633	-	1 999				
	Násadové	-	279	-	202	-	471				

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2002 leden – červen, od roku 2002 nejsou v celní statistice uváděny kusy.

Vývoz vaječných hmot (0408)

(tuny)

Rok	Leden – březen	Duben – červen	Červenec – září	Říjen – prosinec	Celkem
1994	315	182	88	153	738
1995	406	691	486	226	1 809
1996	118	83	184	226	611
1997	248	85	187	238	758
1998	166	200	245	138	749
1999	410	112	54	119	326
2000	130	147	159	136	572
2001	69	92	213	136	510
2002	98	132	250		

Pramen: Celní statistika

V roce 2002 do konce třetího čtvrtletí se vývoz konzumních vajec neustále zvyšuje vlivem především příznivých cenových hladin a tím možnost většího uplatnění na zahraničních trzích.

ZAHRANIČNÍ TRHY

Předpoklad situace na trhu drůbeže v roce 2003

Pramen: Livestock and Poultry: World Markets and Trade (October 2002), Ministerstvo zemědělství USA (USDA)

Světový obchod kuřecím masem

Export kuřecího masa z hlavních exportérských zemí se podle předpokladu USDA vrátí v roce 2003 na rekordní úroveň 5,6 mil. t. V porovnání s odhadem roku 2002 se jedná o 4% zvýšení. Světový export ovládnou patrně 4 nejvýznamnější exportéři – USA, Brazílie, EU a Thajsko. Disponují dostatečně velkou nabídkou zboží, jejich ceny jsou konkurenceschopné a v případě EU dotované. Import kuřecího masa hlavních importérských zemí se podle odhadu zvýší v roce 2003 o 2 % na 4,5 mil. t. Očekává se, že Čína, EU, Japonsko, Mexiko, Rusko a Saudská Arábie dovezou více než 80 % celkového světového importu.

Hlavní exportéři:

USA:

Export drůbežího masa má v roce 2003 dosáhnout podle předpokladu 2,47 mil. t, tj. 12% růst proti odhadu roku 2002 a přiblíží se rekordní úrovni roku 2001. Růst exportu je očekáván hlavně díky nynější dohodě o certifikaci s Ruskem, které je největším odbytištěm drůbeže z USA. Export na významné trhy v Asii a Americe je podmíněn rostoucí poptávkou zpracovatelského průmyslu. Navíc, snižování cel a tarifních kvót v rámci NAFTA zvýší pravděpodobně možnosti exportu USA do Mexika.

Brazílie:

Export kuřecího masa z Brazílie je v roce 2003 předpokládán na úrovni 1,3 mil. t, téměř o 7 % pod odhadovanou úrovní roku 2002. Snížení exportu padá na vrub vývoje na domácím trhu a trhů v zámoří. Přestože zisky se budou dále zvyšovat, růst produkce se značně zpomalí. Důvodem bude devalvace brazilské měny a nižší nabídka domácích obilovin, což zvýší ceny vstupů. Poptávka na domácím trhu bude stále silná, protože kuřecí maso se zdá levné v porovnání se zdrojem proteinu z ostatních druhů mas. Vývoj v Saudské Arábii a EU, dvou největších odběratelů brazilských výrobků z kuřecího masa, naznačuje snížení exportu. Saudská Arábie uvádí nadměrný obsah vody v brazilských výrobcích a EU zvýšila celní sazbu na zmrazené kuřecí výrobky. Tyto dvě země se v roce 2001 podílely na celkovém exportu kuřat z Brazílie 20 %.

EU:

Export kuřecího masa vzroste v roce 2003 podle odhadu téměř o 4 % na 695 tis. t. Předpoklad růstu je zdůvodňován větším přístupem na trhy zemí střední a východní Evropy (Polska, Maďarska, ČR, Rumunsko, Bulharsko, Slovensko, Slovinsko, Estonsko, Litevsko a Litva) a vyšším subvencováním vývozu do ostatních zemí. Přístup na trhy zemí SVE usnadní dohoda (tzv. dvounulová varianta), která eliminuje cla a zakazuje použití exportních subvencí. V roce 2001 směřovalo do zemí SVE asi 14 % kuřecího masa z EU, v roce 2000 to bylo 10 %. Rostoucí exportní subvence na drůbež v roce 2003 zvýší cenovou konkurenceschopnost zboží z EU do zemí Středního východu a do Ruska, největších odbytišť celých kuřat i dílů. V roce 2001 činil jejich podíl na celkovém vývozu kuřat z EU 40 %. Podle předběžného návrhu má EU vyčlenit v roce 2003 80 mil. EUR (o 45 % více než v roce 2002) na obnovu exportu drůbeže. Podle dohod WTO může EU dotovat export 286 tis. t drůbeže ročně.

Thajsko:

Export kuřecího masa má proti odhadu roku 2002 v roce 2003 vzrůst o 5 % na 435 tis. t, zejména z důvodu cenové konkurenceschopnosti na trzích Japonska a EU, dvou nejvýznamnějších odbytišť kuřecího masa z Thajska. Do Japonska Thajsko dodává zejména kuřecí díly s vyšší přidanou hodnotou (v kuchyňské úpravě), do EU zmrazené díly.

Hlavní importéři:

Čína:

Dovoz kuřecího masa do Číny se má v roce 2003 snížit proti očekávané úrovni letošního roku téměř o 8 % na 350 tis. t. V Číně je předpokládán rychlejší růstu produkce v porovnání s růstem spotřeby.

EU:

Import kuřecího masa vzroste v roce 2003 v porovnání s odhadem roku 2002 o 9 % na 600 tis. t. Zvýší se především dovoz ze zemí SVE v důsledku tzv. dvounulové varianty a také z Brazílie a Thajska. Import ze zemí SVE se má zvyšovat z důvodu liberalizace. Při úsilí kontrolovat dovoz z Brazílie a Thajska, Komise EU reklasifikovala v červnu 2002 mírně solené drůbeží výrobky z mrazených solených výrobků na prostě zmrazené výrobky. Při argumentaci, že výrobek byl dříve zmrazen než nasolen, může na něj EU nasadit vyšší clo. Na zmrazené drůbeží maso je používána 30% celní sazba, na solené drůbeží maso 15%.

Japonsko:

Dovoz drůbežího masa do Japonska bude podle předpokladu v roce 2003 nižší téměř o 7 % v porovnání s letošní úrovní především kvůli rostoucím zásobám. Zásoby (hlavně zmrazená kuřata) byly v červnu 2002 o 31 % vyšší proti odpovídajícímu období předchozího roku a dosáhly 116 tis. t. Očekává se, že vzroste dovoz dalších zpracovaných produktů, protože roste poptávka maloobchodu a sektoru potravinářských služeb a cenová konkurence Thajska a Číny.

Mexiko:

Podle očekávání vzroste v roce 2003 proti úrovni předchozího roku dovoz kuřat o 14 % na 290 tis. t. Vývoj importu bude podporován expanzí potravinářského průmyslu. Dohoda Mexika v rámci NAFTA by mohla dovoz podpořit. Od ledna 2003 bude Mexiko povinno eliminovat cla a celní tarifní kvóty a tím se více otevře dovozu kuřecího masa z USA. USA jsou největším dodavatelem kuřecího masa do Mexika.

Rusko:

Dovoz kuřecího masa má v roce 2003 podle očekávání vzrůst o 7 % na novou rekordní úroveň 1,3 mil. t díky růstu poptávky. Růst produkce z důvodu příznivých sklizní obilovin a zvyšující se investice do drůbežářského sektoru podporují spotřebu v krátkodobém horizontu. Přes dlouhé diskuze kolem certifikace zboží z USA, dovoz kuřecího masa do Ruska dosáhne v roce 2002 1,22 mil. t, pouze o 5 % méně v porovnání s rokem 2001, protože ostatní země dovoz z USA do Ruska nahradily.

Saúdská Arábie:

Dovoz kuřecího masa se v roce 2003 podle předpokladu mírně sníží na 385 tis. t, protože růst produkce přesáhl předpoklad spotřeby. Dovoz v delším časovém horizontu bude pravděpodobně relativně konstantní, protože ceny domácí produkce jsou s cenami dovozu srovnatelné.

Produkce kuřecího masa ve vybraných zemích v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
USA	12 525	13 367	13 703	14 033	14 519	14 808
Brazílie	4 498	5 526	5 980	6 567	7 040	7 180
EU	6 789	6 614	6 654	6 822	6 750	6 760
Čína (ČLR)	3 450	4 400	5 050	5 200	5 400	5 450
Mexiko	1 587	1 784	1 936	2 067	2 188	2 297
Indie	710	820	1 080	1 250	1 400	1 500
Thajsko	930	980	1 070	1 230	1 320	1 380
Japonsko	1 097	1 078	1 091	1 074	1 090	1 080
Kanada	798	847	877	927	945	975
Malajsie	660	684	786	813	832	846
Jižní Afrika	667	681	707	730	745	760
Ostatní ³⁾	6 523	6 631	6 866	6 905	6 940	6 059
Celkem	40 234	43 412	45 800	47 618	49 169	49 095

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

Spotřeba kuřecího masa ve vybraných zemích v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
USA	10 502	11 251	11 474	11 557	12 265	12 364
EU	6 168	6 048	6 191	6 522	6 630	6 665
Brazílie	3 904	4 776	5 087	5 326	5 615	5 855
Čína (ČLR)	3 554	4 616	5 194	5 184	5 380	5 400
Mexiko	1 766	1 970	2 154	2 301	2 443	2 587
Ruská feder.	1 297	1 279	1 320	1 588	1 838	1 848
Japonsko	1 697	1 742	1 772	1 797	1 815	1 790
Indie	710	820	1 080	1 249	1 398	1 495
Kanada	794	866	891	927	944	974
Thajsko	658	683	735	823	855	915
Malajsie	668	705	812	846	866	881
Ostatní	7 850	8 144	8 209	8 232	8 175	7 256
Celkem	39 568	42 900	44 919	46 352	48 224	48 030

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

Dovoz kuřecího masa do vybraných zemí v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
Ruská feder.	1 020	930	943	1 281	1 220	1 300
Japonsko	590	667	721	710	750	700
EU	167	198	299	418	550	600
Saud. Arábie	287	364	348	399	390	385
Čína (ČLR)	427	591	608	473	380	350
Mexiko	181	188	219	235	255	290
Hong Kong	269	391	239	234	238	243
Spojené arabské emiráty	122	117	111	123	135	140
Korea (rep.)	13	47	67	83	95	98
Kanada	55	62	69	73	72	80
Kuvajt	45	54	53	62	60	61
Ostatní	379	377	352	300	244	239
Celkem	3 555	3 986	4 029	4 391	4 389	4 486

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

Vývoz kuřecího masa z vybraných zemí v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
USA	1 978	2 080	2 231	2 521	2 208	2 472
Brazílie	594	750	893	1 241	1 425	1 325
EU	788	764	762	718	670	695
Thajsko	274	288	328	425	415	435
Čína (ČLR)	323	375	464	489	400	400
Kanada	53	47	55	69	75	80
Maďarsko	52	45	35	35	32	32
Saud. Arábie	21	16	16	20	20	20
Spojené arabské emiráty	23	19	20	20	20	20
Australie	13	12	14	19	15	15
Argentina	6	3	5	6	10	14
Ostatní	71	63	45	44	44	48
Celkem	4 196	4 462	4 868	5 607	5 334	5 556

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

Produkce krůtího masa ve vybraných zemích v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
USA	2 366	2 372	2 419	2 490	2 533	2 541
EU	1 700	1 830	1 740	1 777	1 750	1 755
Brazílie	107	115	137	165	182	200
Polsko	90	92	115	150	165	170
Kanada	139	139	152	149	147	152
Maďarsko	62	73	78	84	88	90
Mexiko	11	12	12	13	13	14
Ruská feder.	9	8	7	7	8	10
Jižní Afrika	1	2	3	4	5	5
Ostatní	86	91	95	8	5	0
Celkem	4 571	4 734	4 758	4 847	4 896	4 937

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

Spotřeba krůtího masa ve vybraných zemích v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
USA	2 214	2 223	2 223	2 269	2 288	2 319
EU	1 526	1 640	1 553	1 602	1 520	1 520
Mexiko	140	151	163	176	168	189
Ruská feder.	156	169	170	171	173	175
Polsko	99	85	108	158	163	167
Kanada	139	136	137	135	143	146
Brazílie	87	89	93	96	107	119
Maďarsko	49	51	55	69	63	63
Jižní Afrika	17	21	24	19	20	20
Ostatní	105	142	142	49	33	0
Celkem	4 532	4 707	4 668	4 744	4 678	4 718

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

Dovoz krůtího masa do vybraných zemí v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
Mexiko	130	143	159	171	160	180
Ruská feder.	147	161	163	164	165	165
EU	35	44	61	86	120	120
Jižní Afrika	16	19	21	15	15	15
Polsko	13	8	10	16	10	10
Kanada	4	5	4	5	6	6
Maďarsko	7	3	3	9	5	5
Ostatní	30	66	52	34	28	0
Celkem	382	449	473	500	509	501

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

Vývoz krůtího masa z vybraných zemí v tis. t (ready to cook equivalent)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
USA	202	172	202	221	207	222
EU	209	234	248	261	350	355
Brazílie	20	26	44	69	75	81
Maďarsko	20	25	26	24	30	32
Kanada	10	10	14	14	14	15
Polsko	4	15	13	12	12	13
Mexiko	1	4	8	8	5	5
Ostatní	12	6	7	1	0	0
Celkem	478	492	562	610	693	723

Pramen: Counsellor and attache reports, official statistics, results of office research

Poznámka: ¹⁾ předběžně, ²⁾ předpověď, ³⁾ rok 2003 – mimo Egypt a Kolumbii

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

Ceny průmyslových výrobců vybraných drůbežích výrobků v roce 2001 (Kč/kg)

Druh	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Průměr roku	
Kuře kuch. I. tř	Chlazené	50,71	51,86	51,94	53,01	53,93	55,72	55,97	56,08	54,40	53,29	51,73	49,64	53,19
	Mrazené	48,39	48,82	48,45	50,38	51,64	52,20	53,46	53,04	52,24	51,45	46,06	44,88	50,08
Slepice kuch. I. tř.	Chlazené	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Mrazené	27,75	28,62	28,35	29,33	30,77	30,14	30,96	30,91	30,39	30,94	30,50	28,76	29,79
Krůta kuch. I. tř.	Chlazené	65,30	65,78	68,26	66,34	65,42	66,27	69,12	66,73	66,74	67,49	70,51	69,76	67,31
	Mrazené	62,93	66,20	77,82	73,65	82,13	66,01	67,75	82,92	84,04	83,92	78,89	78,26	75,38
Kachna kuch. I. tř.	Chlazené	-	-	-	66,24	65,64	66,41	66,49	77,84	67,32	78,58	77,62	-	70,77
	Mrazené	57,63	65,95	64,95	65,26	63,60	63,81	65,54	61,13	62,32	62,30	62,35	64,78	63,30
Husa kuch. I. tř.	Chlazené	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Mrazené	73,85	72,79	68,94	84,77	87,07	88,48	91,94	91,37	80,61	89,11	88,42	90,44	83,98
Kuřecí řízký (tácek, folie)	124,13	128,08	129,19	128,69	129,83	131,21	131,59	131,61	128,95	128,61	128,20	120,50	128,38	128,38
Kuřecí stehna s kostí	56,42	59,35	60,21	61,20	62,37	62,22	62,65	62,31	61,88	60,91	58,02	58,15	60,47	60,47
Kuřecí prsa s kůží a kostí	86,75	89,63	88,14	92,57	92,14	95,71	90,91	93,88	93,01	92,40	93,36	93,03	91,79	91,79
Krůtí prsa bez kosti	133,62	136,81	132,72	137,26	137,96	134,64	132,61	130,05	132,17	126,34	125,09	129,95	132,44	132,44
Krůtí spodní stehno	37,08	42,65	40,13	43,02	45,28	43,11	41,19	40,06	41,91	39,49	40,34	42,23	41,37	41,37

Pramen: Výkaz Drůb (MZe) 4 – 12

Ceny průmyslových výrobců vybraných drůbežích výrobků v roce 2002 (Kč/kg)

Druh	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Průměr roku
Kuře kuch. I. tř.	47,19	44,48	44,44	43,69	42,74	42,54	40,77	39,27	40,23	39,70			
Mrazené	46,22	43,90	42,02	41,74	40,75	39,61	39,35	37,92	37,88	37,90			
Slepice kuch. I. tř.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Mrazené	29,60	28,21	27,92	28,27	27,40	26,39	24,86	24,37	22,98	23,87			
Krůta kuch. I. tř.	63,48	66,42	66,46	62,30	62,13	52,71	56,92	55,45	55,58	58,69			
Mrazené	79,75	84,86	76,92	66,97	78,41	84,71	83,58	75,98	60,91	80,07			
Kachna kuch. I. tř.	-	-	-	72,36	73,66	73,92	73,14	66,01	65,56	67,08			
Mrazené	64,27	64,83	68,72	69,71	68,15	67,27	67,23	60,89	60,25	62,14			
Husa kuch. I. tř.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Mrazené	92,74	93,08	-	-	91,31	91,35	86,75	88,558	86,60	93,93			
Kuřecí řízký (tácek, folie)	115,46	113,9	107,8	105,5	101,60	96,88	94,33	96,01	93,96	97,79			
Kuřecí stehna s kostí	54,82	52,93	51,73	50,98	49,28	48,52	47,94	47,56	47,46	47,23			
Kuřecí prsa s kůží a kostí	88,84	92,49	86,50	89,98	85,07	88,72	80,61	85,33	77,34	79,02			
Krůtí prsa bez kostí	123,15	106,1	110,5	109,8	112,59	98,21	94,46	97,68	97,13	103,78			
Krůtí spodní stehno	38,01	39,73	32,83	34,96	34,95	36,10	36,01	35,05	34,01	33,19			

Pramen: Výkaz Drůb (MZe) 4 – 12

Zákon o integrované prevenci č. 76/2002 Sb. (zákon o IPPC) ovlivní i resort zemědělství

Dne 5. února 2002 byl v České republice přijat zákon č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), který nabude účinnosti dne 1. ledna 2003. Tímto úkonem je do českého právního řádu implementována směrnice Rady Evropské Unie č. 96/61/EC o integrované prevenci a omezování znečištění (Integrated Pollution Prevention and Control – IPPC), která byla v členských státech EU přijata v září 1996 a od října 1999 je v platnosti.

Účelem zákona je ochrana životního prostředí jako celku, tzn. přejít od masového využívání koncových technologií, jež pouze převádějí znečištění z jedné složky životního prostředí do druhé, k prevenci a minimalizaci znečištění přímo u zdroje a životní prostředí brát komplexně v celém kontextu výrobních a zemědělských činností.

Zákon (IPPC) je tzv. horizontálním zákonem, je to předpis speciální, jehož aplikace má přednost před použitím složkových zákonů. Znamená to, že povoloatel provozů (Krajský úřad) bude postupovat podle zákona IPPC při posuzování žádosti o povolení činnosti. Cílem zákona je zpřehlednit, provázat a zjednodušit pracovní postupy v rozhodování podle složkových zákonů v oblasti životního prostředí prostřednictvím tzv. integrovaného povolení, jehož výsledkem má být rozhodnutí o žádosti pro vydání **integrovaného povolení**. Integrované povolení bude nahrazovat rozhodnutí, stanovisko, vyjádření a souhlasy, které jsou vyžadovány podle jiných právních předpisů, pokud je jimi dáván souhlas k provozu zařízení nebo k činnosti provozované v zařízení, nebo pokud je neopomenutelným podkladem v rámci procesu povolení staveb tzn., že provozovatel nemusí jako doposud žádat o jednotlivá dílčí složková povolení jednotlivé dotčené orgány, ale podá pouze jednu žádost v elektronické podobě a ty pak vydají svá stanoviska již přímo povolovateli.

Zákon 76/2002 Sb. rozlišuje dva druhy zařízení:

Za tzv. **stávající zařízení** (§ 42 zákona 76/2002 Sb.) je považováno takové, pro které byla podána žádost o stavební povolení podle stavebního zákona do 30. října 1999 a které bylo uvedeno do provozu do 30. října 2000. Po nabytí zákona účinnosti bude muset stávající zařízení získat integrované povolení do 30. října roku 2007. Zákon se dotkne jen v sektoru zemědělství a potravinářství okolo 600 zařízení.

Za tzv. **nové zařízení** (§ 43 zákona 76/2002 Sb.) je považováno takové, jež bylo uvedeno do provozu mezi 30. říjnem 2000 a 1. 1. 2003. a zařízení, které ještě nebylo uvedeno do provozu do 1. 1. 2003, ale bylo pro něj vydáno stavební povolení. V obou případech bude muset provozovatel podat žádost o integrované povolení do 3 měsíců od nabytí účinnosti zákona, tím dojde k revizi již vydaného stavebního povolení a zařízení bude muset získat i integrované povolení. V těchto případech se již jedná o aktuální a akutní problém, který by měly podnikatelské subjekty, kterých se to týká řešit pokud možno ihned.

Dle přílohy č. 1 zákona 76/2002 Sb. do jeho působnosti v resortu zemědělství spadají následující kategorie zařízení:

- 6.4. a) jatka o kapacitě porážky větší než 50 t denně,
 - b) zařízení na úpravu a zpracování za účelem výroby potravin nebo krmiv
 - z živočišných surovin (jiných než mléka), o výrobní kapacitě větší než 75 t hotových výrobků denně,
 - z rostlinných surovin, o výrobní kapacitě větší než 300 t hotových výrobků denně (v průměru za čtvrtletí),
 - c) zařízení na úpravu a zpracování mléka, kde množství odebíraného mléka je větší než 200 t denně (v průměru za rok).
- 6.5. Zařízení na zneškodňování nebo zhodnocování zvířecích těl a živočišného odpadu o kapacitě zpracování větší než 10 t denně.
- 6.6. Zařízení intenzivního chovu drůbeže nebo prasat mající prostor pro více než
 - a) 40 000 kusů drůbeže,
 - b) 2 000 kusů prasat na porážku (nad 30 kg), nebo
 - c) 750 kusů prasníc.

Sankce za neplnění litery zákona o integrované prevenci jsou vysoké a dosahují až k mnoha milionovým pokutám např. pokutu do výše 4 000 000 Kč Česká inspekce životního prostředí uloží provozovateli zařízení, jestliže provozuje zařízení bez platného integrovaného povolení nebo neplní podmínky integrovaného povolení. Pokutu do výše 7 000 000 Kč Česká inspekce životního prostředí uloží provozovateli zařízení, jestliže neplněním podmínek integrovaného povolení nebo provozováním zařízení bez platného integrovaného povolení ohrozil nebo ohrožuje životní prostředí.

Integrované povolení je vydáváno na dobu 8 let. Jestliže v průběhu těchto osmi let dojde ke změně v provozu, funkci či rozsahu funkce zařízení, která může mít důsledky pro životní prostředí, nebo která může mít podle názoru příslušného orgánu významné nepříznivé účinky na člověka nebo životní prostředí, je provozovatel povinen tuto změnu neprodleně hlásit příslušnému krajskému úřadu a požádat o revizi integrovaného povolení.

Účastníky řízení o vydání integrovaného povolení jsou na jedné straně provozovatel zařízení, na straně druhé příslušný Krajský úřad na jehož území má být zařízení provozováno. Do procesu dále vstupuje obec a všechna občanská sdružení, která mají potřebu se k danému problému vyjádřit. Má-li zařízení přeshraniční vlivy i zástupci příslušného dotčeného státu, prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí.

V zákoně 76/2002 Sb. o integrované prevenci se setkáváme s termínem nejlepší dostupné techniky. Pojem vychází z anglického Best Available Technique (BAT), která představuje nejúčinnější a nejpokročilejší stádium vývoje činností a jejich provozních metod dokládající praktickou vhodnost určité techniky jako základu pro stanovení emisních limitů, jejichž smyslem je předejít vzniku emisí, a pokud to není možné, alespoň tyto emise omezit a zabránit tak nepříznivým dopadům na životní prostředí jako celek.

O tom co bude nebo nebude považováno za nejlepší dostupnou techniku se rozhoduje v technických pracovních skupinách (TWG), sídlících v Evropské kanceláři pro IPPC v Seville. Na přípravě těchto dokumentů se podílí kromě zástupců Komise, členských a kandidátských států i zástupci průmyslových svazů. Výsledky jednání a výměny informací jsou shrnuty do tzv. referenčních dokumentů nejlepších dostupných technik (BREF) pro jednotlivé kategorie zařízení. Ty jsou nezávaznými dokumenty, které slouží příslušným orgánům k posouzení technologií uváděných provozovatelem a nejsou právně závazné ani vymáhatelné, nicméně povolovatel k nim musí přihlídnout.

V současnosti je v ČR ustanovována národní technická skupina, složená ze zástupců Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva zemědělství, Výzkumného ústavu zemědělské techniky, Výzkumného ústavu potravinářského v Praze, zástupců provozovatelů zařízení a zahraničních konzultantů. Byl zřízen Systém výměny informací o IPPC a o nejlepších dostupných technikách mezi Evropskou centrálou a národním informačním systémem. Národní informační systém o IPPC zabezpečuje Ministerstvo průmyslu a obchodu a je prezentován na webových stránkách pod adresou **[www:ippc.cz](http://www.ippc.cz)** a na něm lze nalézt všechny potřebné a dostupné informace o IPPC případně je možné obrátit se na MZe, Samostatné oddělení zemědělsko-potravinářského inženýrství.